

Hoogstraat 231

(Foto: gemeente Eindhoven, Auke Raaff)

Korte omschrijving

Het **HUIDIGE RITAHUIS** heette oorspronkelijk Huize Kera. Het is gebouwd voor sigarenfabrikant J. Kerssemakers-Rath.

Het pand is uitgevoerd in een Um 1800 stijl met classicistische elementen.

De bakstenen gevels hebben natuurstenen versiering in de vorm van sluitstenen boven de ramen, de omlijsting van het bovenlicht boven de voordeur en de vensterbanken. De schuiframen zijn voorzien van een kleine roedenverdeling en de dakkapellen worden bekroond door een klassiek fronton.

In het interieur is de oorspronkelijke indeling en ook een deel van de aankleding in marmer en hout nog aanwezig.

Het pand is gaaf bewaard gebleven en getuigt van de economische ontwikkeling in het begin van de 20e eeuw.

Datum van aanwijzing: 27-08-2001

Datum van registratie: *05-08-2002

Rijksmonument nummer: 518803

Redengevende omschrijving

Inleiding

FABRIKANTENWONING, gebouwd in 1919 in opdracht van textielabrikant Kerssemakers. Het pand is in een sobere stijl uitgevoerd met classicistische elementen (Um 1800-stijl) en ligt aan de Hoogstraat, één van de oude lintwegen, in het stadsdeel Gestel. Oorspronkelijk bevond zich in de directe omgeving van de woning het fabriekscomplex. Achter het huis is nieuwbouw geplaatst. Deze is door middel van een tussenlid tegen de achtergevel met de oudbouw verbonden. Bescherming beperkt zich tot de bebouwing uit 1919.

Het huis doet tegenwoordig dienst als opvangtehuis.

Omschrijving

Tweelaags pand op een nagenoeg vierkante plattegrond onder een afgeplat schilddak. De voorgevel is vijf traveeën breed, tegen de linkerzijgevel is in het midden een eenlaagse serre aangebracht. Het plat dak daarvan doet dienst als balkon en heeft een afscheiding van natuurstenen balusters.

Rijksmonument

Achter de serre is een risaliet onder klein schilddak zichtbaar.

Het pand is opgetrokken uit beton, deze constructie is bekleed met baksteen. Op de hoeken zijn gemetselde blokken aangebracht. Het pand is voorzien van een fries met cordonlijst en een goot met tandlijst. Een aantal decoratieve elementen is uitgevoerd in natuursteen.

Voorbeelden zijn de sluitstenen boven de ramen en de omlijsting van het bovenlicht van de deur, bestaande uit een timpaan en guirlandes.

In het midden van de voorgevel bevindt zich een paneeldeur, ervoor is een klein bordes met natuurstenen trapje aangebracht. Verspreid over de gevels bevinden zich schuiframen met een kleine roedenverdeling. In het dakvlak zijn dakkapellen, bekroond door een klassiek fronton geplaatst.

In het interieur is op de begane grond de oorspronkelijke indeling bewaard gebleven. Aan weerszijden van de centrale gang liggen vertrekken. Ongeveer in het midden van de gang, aan de rechterkant, is het trappenhuis gesitueerd met gekleurde glas-in-loodramen. De houten trap heeft een met snijwerk bewerkte hoofdbaluster. Ook een groot deel van de authentieke aankleding is bewaard gebleven. De gang is voorzien van een marmeren vloer, bestaande uit zwarte en witte tegels, in dambordpatroon gelegd en heeft een marmeren lambrisering en pilasters. Links van de gang is een kamer-en-suite, geheel voorzien van donker gekleurde houten lambriseringen. Deze kamer heeft een parketvloer met ingelegde randen. Tussen de twee kamers en tussen de kamer en de serre bevinden zich schuifdeuren. De omlijsting van de doorgang van voor- naar achterkamer en de omlijsting van een nis in de achterkamer zijn uitgevoerd in hout, op de hoeken voorzien van leeuwenkoppen. In de voorkamer is een schouw in houten omlijsting aanwezig, de schouw in de achterkamer heeft een marmeren omlijsting. Boven de terrasdeuren in de achterkamer is gebrandschilderd glas-in-lood aangebracht met het jaartal 1919. De vertrekken op de begane grond zijn voorzien van eenvoudige stucplafonds. De deuren zijn gevat in gelakte houten omlijstingen met geprofileerde randen. Op de verdieping is de oorspronkelijke hoogte aangehouden, de indeling is gewijzigd.

Aan de achterzijde is een betegeld terras aanwezig met een balustrade van natuurstenen balusters. Rondom het pand is een tuin aangelegd die van de straat wordt gescheiden door middel van een smeedijzeren hek op een laag bakstenen muurtje. Op de hoeken zijn zware bakstenen pijlers aangebracht, deze bevinden zich ook aan weerszijden van het poortje, in het midden van het hek.

Waardering

Het woonhuis is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaaleconomische ontwikkeling, namelijk de stichting van woningen voor fabrikanten en de gegoede burgerij in de periode na de Eerste Wereldoorlog; het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het woonhuis. Het object is van architectuurhistorisch belang door de zeer verzorgde stijl en detaillering en de wijze waarop traditionele stijlvormen zijn toegepast voor de representatie van de nieuwe rijken. Het huis is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het ex- en interieur. Het is als zodanig zeldzaam.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Hoogstraat 231

Oorspronkelijke functie: Villa

Hoofdfunctie: Woningen en woningbouwcomplexen

Type: Woonhuis

Bouwperiode: ca. 1919

Bouwtijl: Neoclassicisme

Gevels en materialen: Baksteen, natuurstenen cordonlijst, sluitstenen en timpaan, decoratie (bloemmotieven) om bovenlicht deur.

Vensters en deuren: Schuiframen met kleine roedenverdeling. Dakkapel met fronton.

Dak en bedekking: Samengesteld schilddak met opnieuw verbeterde Hollandse pannen.

Constructie: Opgetrokken in beton, bekleed met baksteen.

Groen: Tuin rondom.

Motivering: Cultuurhistorisch belang.

Rijksmonument

Bijzonderheden: Oorspronkelijk "Huize Kera", gebouwd voor sigarenfabrikant F. Kerssemakers. Van omringende industrie is niets over.